

INDKØB AF STOPPESTEDSUDSTYR GENNEM RAMMEAFTALE

BESLUTNINGSOPLÆG TIL KOMMUNERNE

14. december 2020

1. RESUMÉ

Stoppestedet er ofte buskundens første fysiske møde med den kollektive trafik. Stoppestedet er også medvirkende til at give bilister og andre ikke-kunder et indtryk af den kollektive transport, når de passerer det. Stoppestedet er derfor en central del af den kollektive transports image. Stoppestedet og vedligeholdelse af det er oftest kommunens ansvar. Dette betyder også, at der ikke er et fælles visuelt udtryk eller en fælles standard for de stoppesteder, som FynBus kører til, da hver kommune individuelt vælger leverandør og standard.

I infrastrukturstrategien "Fyn i bevægelse – Infrastrukturstrategi 2017-35", der er vedtaget af kommunerne, er der en målsætning om at samarbejde om øget mobilitet og fælles infrastrukturudvikling på Fyn, på tværs af kommunegrænser. FynBus foreslår, at et element i dette er et fælles fokus på de fynske stoppesteders udstyr som fx læskærme, cykelparkering, skraldespande mm.

FynBus ønsker derfor at høre de fynske kommuner, om der er opbakning til, at kommunerne individuelt køber ensartet stoppestedsudstyr gennem en fælles rammeaftale udbudt af FynBus. Afhængig af antallet af kommuner, der ønsker at deltage i rammeaftalen, forpligter kommunen sig ved sin opbakning til at indkøbe udstyr gennem aftalen for et årligt beløb på minimum ca. 50.000-125.000 kr. i 4 år, dvs. i alt 200.000-500.000 kr., forventeligt startende fra ultimo 2021. Det er kommunen, der beslutter hvilke stoppesteder, der skal opgraderes og i hvilken rækkefølge.

Intentionen er at styrke den kollektive trafiks image, give bedre forhold også til andre mobilitetsformer ved stoppestederne (fx privat samkørsel, cykel mv.) og dermed mindske antallet af biler på vejene.

2. BAGGRUND

De fynske kommuner har i 2017 vedtaget "Fyn i bevægelse – Infrastrukturstrategi 2017-35". Et mål med strategien er at "Skabe et grundlag og retning for samarbejde om øget mobilitet og fælles infrastrukturudvikling på Fyn, der går på tværs af kommunegrænser." (s. 3). I infrastrukturstrategien er der bl.a. set på knudepunkter på Fyn. De er inddelt i et hierarki, der går fra de største, der klassificeres som "hovedterminaler" og ned til de knudepunkter, der klassificeres som "kommunale terminaler". Hierarkiet er etableret ud fra en vurdering af, hvilke knudepunkter og trafikkorridorer, der har størst betydning for den fynske mobilitet.

De fynske kommuner (undtagen Odense og Langeland) har i 2020 indført et fælles koncept for Flextur og Plustur. Plustur er kollektiv tilbringertrafik til/fra udvalgte knudepunkter. Knudepunkterne kan være de ovennævnte terminaler, men der er også en række Plustur-knudepunkter, der er mindre end terminalerne.

For at sikre, at kunderne oplever en behagelig og sammenhængende rejse, er det vigtigt, at knudepunkterne har en vis standard med hensyn til udstyr og funktioner, fx med læskærm.

Flere kommuner har derudover et ønske om i højere grad at få indtænkt gode skift mellem mobilitetsformer som en del af stoppestedet. Skal man cykle til stoppestedet, er det vigtigt, at der er gode muligheder for at parkere sin cykel sikkert, og har kommunen et samarbejde med en privat samkørselsordning, der benytter eksisterende knudepunkter som mødested, er det rart at kunne vente på sit lift i læ.

Der er undersøgelser, der peger på, at investeringer i stoppestedernes udstyr giver busserne et bedre image og flere kunder i busserne. Movia nævner eksempelvis i "Movias Mobilitetsplan 2020" et eksempel, hvor forbedret cykelparkering ved stoppestedet medførte flere buspassagerer. FynBus har også tidligere medvirket i forsøg med solcellelys på stoppesteder, hvilket blev positivt modtaget af passagerer og chauffører. Der er derfor flere argumenter for, at en opprioritering af stoppestedernes udstyr og indretning er til gavn for den kollektive transport og mobiliteten generelt.

FynBus' bestyrelse har i december 2020 godkendt en opdateret kategorisering af stoppesteder, hvori der er opsat en vejledende angivelse af, hvilket udstyr og funktioner der er "nødvendige". Kategoriseringen sorterer stoppestederne baseret på antal påstigninger, og det ses fx, at der i gennemsnit er ca. 6 stoppesteder i kategorien "Superstop" med over 40 påstigninger i hver kommune. Odense Kommune adskiller sig fra de øvrige kommuner, og kategoriseringstabellen er som udgangspunkt derfor ikke gældende for Odense Kommune med de beskrevne påstigningstal.

Det skal bemærkes, at kommunen ved deltagelse i en rammeaftale *ikke* forpligter sig til at følge angivelserne for udstyr i kategoriseringen: Kommunen beslutter selvfølgelig fortsat selv, hvilke stoppesteder, der skal have nyt udstyr.

Kategorier	Påstigninger på hverdage	Gns. antal - ekskl. Odense	Odense antal	Stander	Fane med navn	Køreplante	Skraldespad	Belægning	Sne- og oprydning	Bænk	Cykel-parkering	Læskærm	Lys (evt. solceller)	Niveaufriag. mm.	Samkørselsplads & KP-skilt	Plustur	Realtid: Skærm, beacon...	Kommune-info	Parkering	Toilet-mulighed (evt. cafe)	Opladning	Taxi	Bycykel / Løbehjul / ...	Indkøb / Snack	Vandpost / Cykelluft / ...	Planter	Lege- & Motionsredskaber	Pakkebox / Bogsab	Park + Bike
Terminaler	Infrastr.strategi	2	6	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	(X)	(X)	X	X	X	X	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)
Superstop	40	6	83	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	(X)	(X)	X	X	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	
Stort stop	20	16	97	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)									
Stop	10	18	128	X	X	X	X	X	X	X	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)	(X)												
Ministop	5	25	112	X	X	X	X	(X)	(X)	(X)																			
Standerstop	0	258	447	X	(X)	(X)	(X)																						

X = Nødvendig ; (X) = Efter forholdene

Alle udstyrsangivelser er dog vejledende, der skal altid vurderes efter de lokale forhold og behov.

3. FREMGANGSMÅDE

Trafikselskaberne NT og Movia har udbudt rammeaftaler for stoppestedsudstyr, der kan benyttes af de nordjyske og sjællandske kommuner, og FynBus ønsker at gennemføre et tilsvarende udbud for Fyn og Langeland. Endvidere ønsker FynBus at inddrage medarbejdere fra relevante afdelinger i kommunerne, der har erfaring med indkøb af stoppestedsudstyr. FynBus forventer således ved kommunernes tilsagn at nedsætte en arbejdsgruppe bestående af medarbejdere fra FynBus og medarbejdere fra kommunerne. FynBus bidrager blandt andet med projektledelse, facilitering og juridisk ekspertise. Arbejdsgruppen vil kunne inddrage et arkitektfirma i forhold til beskrivelse af udstyrsdesign.

Arbejdsgruppen vil komme med oplæg til følgende:

- Hvilke udstyrselementer indgår i udbuddet
  - Hvilke typer (fx læskærme, affaldsspand, cykelstativ, bænk, solcellelys)
  - Hvilke størrelser (fx stor læskærm, medium læskærm, lille læskærm)
- Hvilket design ønskes på udstyret

FynBus vil træffe den endelige beslutning i forhold til arbejdsgruppens forslag ift. udstyrselementer og design. FynBus vil herefter igangsætte udbuddet, og på vegne af de deltagende kommuner indgå kontrakt med vinderen af udbuddet, hvorefter kommunerne kan indkøbe igennem aftalen.

4. TIDSPLAN

Der er afholdt indledende møder mellem FynBus og kommunerne vedrørende stoppesteder, og FynBus har foretaget en mini-høring i kommunernes administration vedrørende blandt andet interessen for en fælles rammeaftale. Indeværende sag til kommunernes politiske udvalg er vedtaget af FynBus' bestyrelse den 11. december 2020. De forudgående aktiviteter er indsat med **grønt** i nedenstående tidsplan:

14. maj 2020:	Indledende møde mellem FynBus og kommunernes ERFA-medlemmer
10. juni 2020:	Møde mellem FynBus og kommunernes ERFA-medlemmer
15. juni 2020:	Deadline for tilbagemelding fra kommunernes administration vedr. interesse for fælles rammeaftale for stoppestedsudstyr
25. juni 2020:	Temadag for FynBus og kommunernes ERFA-medlemmer vedr. kategorisering af stoppesteder og stoppestedsudstyr
28. september 2020:	Opfølgende møde mellem FynBus og kommunernes ERFA-medlemmer
11. december 2020:	Behandling af høringsoplæg i FynBus' bestyrelse
14. december 2020:	Fremsendelse af høring til kommunerne
Januar 2021 til marts 2021:	De politiske udvalg i kommunerne træffer beslutning om deltagelse i en fælles rammeaftale.
1. april 2021:	Frist for tilbagemeldinger til FynBus fra de politiske udvalg i kommunerne
April til juni 2021:	Arbejdsgruppe bestående af FynBus og repræsentanter fra kommunerne udarbejder kravspecifikation
Juli 2021:	FynBus godkender og offentliggør udbuddet
Ultimo 2021	Forventet kontraktstart

5. ØKONOMI

Der er økonomi forbundet med 2 aspekter:

- 1) arbejdsgruppens udarbejdelse af kravspecifikation, og
- 2) indgåelse af kontrakten.

Ad 1: Udarbejdelse af kravspecifikation

En eller flere af de deltagende kommuner forventes at bidrage med deltagere i arbejdsgruppen, der udarbejder kravspecifikationen. FynBus vil finansiere eventuel inddragelse af et arkitektfirma via tildelte midler fra knudepunktsprojektet under Region Syddanmarks mobilitetspulje. FynBus vil bidrage med projektledelse, facilitering og juridisk ekspertise.

Ad 2: Indgåelse af kontrakten

Hvis en kontrakt har en værdi over 3,2 mio. kr., skal den ifølge forsyningsvirksomhedsdirektivet udbydes som et EU-udbud. Ved at gennemføre et EU-udbud ønsker FynBus at sikre, at der ikke er et loft for kommunernes indkøb gennem rammeaftalen.

For at gøre udbuddet attraktivt foreslås det desuden, at den enkelte kommune skal forpligte sig til at indkøbe for et nærmere fastsat beløb pr. år i kontraktperioden svarende til, at kontrakten får en værdi på minimum 1,5 mio. kr. Det konkrete beløb, hver kommune forpligter sig til, vil derefter naturligt afhænge af antallet af kommuner, der deltager i det fælles udbud, samt af kontraktlængden.

FynBus ønsker en kontraktperiode på 4 år. Ved tilsagn fra tre kommuner bliver den årlige forpligtelse pr. kommune 125.000 kr., ved tilsagn fra fem kommuner bliver den årlige forpligtelse pr. kommune 75.000 kr. Der vil ikke blive udarbejdet et udbud ved tilsagn fra færre end tre kommuner

Eksempelvis:

- a) 7 kommuner siger ja, 4-årig kontrakt, minimum samlet 1,5 mio.
= 53.750 kr. pr. kommune pr. år i 4 år
= 215.000 kr. i alt
- b) 5 kommuner siger ja, 4-årig kontrakt, minimum samlet 1,5 mio.
= 75.000 kr. pr. kommune pr. år i 4 år
= 300.000 kr. i alt
- c) 3 kommuner siger ja, 4-årig kontrakt, minimum samlet 1,5 mio.
= 125.000 pr. kommune pr. år i 4 år
= 500.000 kr. i alt

Ved en årlig omkostning på 125.000 kr. vil kommunen eksempelvis årligt kunne købe

- ca. 2-3 stk. læskærme, eller
- ca. 15-20 stk. små cykelparkeringsstativer, eller
- ca. 50 skraldespande.

Bemærk, at listen er eksempler på muligt udstyr og mulige priser, men i sagens natur kendes indholdet af den endelige kontrakt ikke på nuværende tidspunkt. Der vil desuden kunne være afledte omkostninger, som ikke indgår i den årlige omkostning, eksempelvis arbejds løn til montering og vedligeholdelse, ekspropriation og arealerhvervelse.

Ved indgåelse af kontrakten vil kommunerne altid kunne bruge mere end det årlige minimum, ligesom det også vil være acceptabelt at bruge et forskelligt beløb pr. år, så længe der i kontraktperioden indkøbes for et samlet beløb svarende til 4 x den årlige forpligtelse (eksempelvis 4 x 125.000 kr. = 500.000 kr.). Hvis en kommune i kontraktperioden får ekstra midler til stoppestedsudstyr, fx via tilskud fra en ekstern pulje, er der derfor mulighed for at indkøbe ekstraordinært gennem kontrakten.

6. KONTRAKTLÆNGDE

FynBus foreslår en kontraktlængde på 4 år fra kontraktstart ultimo 2021.

7. RETNINGSLINJER FOR ET FÆLLES UDBUD

Såfremt en kommune har afgivet endelig godkendelse af deltagelse i fælles udbud, vil det ikke være muligt at trække sig fra udbuddet, selvom det efterfølgende viser sig, at kommunen skal betale en højere pris for stoppestedsudstyret ved et fælles udbud end ved at foretage udbud/indkøb alene.

Det vil dog altid være muligt at annullere et udbud på et sagligt grundlag.

Ved at vælge at deltage i det fælles udbud skal kommunerne derfor acceptere, at ovennævnte kan være en risiko.

På baggrund af ovenstående vil kommunerne ikke skulle tage stilling til tilbuddets udfald, idet denne kompetence og beslutningen overlades til FynBus.

8. INDSTILLING

FynBus anmoder ejerkommuners kommunale politiske udvalg om senest 1. april 2021 at tage stilling til følgende:

- ønsker kommunen at være en del af et fælles udbud af stoppestedsudstyr?
- er kommunen i givet fald klar til at forpligte sig til at indkøbe stoppestedsudstyr for op til 125.000 kr. pr. år fra ultimo 2021 og 4 år frem, i alt op til 500.000 kr. i perioden?

Ved tilsagn fra mere end 3 kommuner vil den årlige forpligtelse blive lavere. Ved tilsagn fra færre end 3 kommuner udarbejdes der ikke en fælles rammeaftale.